Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U002946

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-06-2026

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ №1769 СТ від 30 вересня 2026 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чікірякін Кирило Віталійович
2. Kyrylo Chikiriakin

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0008-9945-4809

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 101

Назва наукової спеціальності: Екологія

Галузь / галузі знань: природничі науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 101 Екологія

Дата захисту: 03-09-2026

Спеціальність за освітою: Право

Місце роботи здобувача: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 15106

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 87, 87.35, 87.01.11, 87.01.29

Тема дисертації:

1. Проблеми та методи формування екологічної культури в суспільстві
2. Problems and Methods of Environmental Culture Formation in Society

Реферат/анотація:

1. Методологічною основою дослідження є поєднання міждисциплінарних наукових підходів, зокрема системного, соціокультурного, інституційного, поведінкового, порівняльного та статистичного. У роботі використано загальнонаукові та спеціальні методи дослідження: аналіз і синтез, індукцію та дедукцію, порівняльний аналіз, методи соціологічного опитування, статистичну обробку емпіричних даних, кореляційний аналіз та методи інтегрального оцінювання. Застосована методологія дозволила комплексно розглянути екологічну культуру як багатовимірне суспільне явище, що поєднує когнітивні, поведінкові, емоційні, етичні та ціннісні компоненти. У вступі обґрунтовано актуальність теми, визначено ступінь наукової розробленості проблематики, сформульовано мету та завдання дослідження, визначено об'єкт і предмет дослідження, розкрито наукову новизну та практичне значення отриманих результатів, окреслено методологічну та емпіричну базу дисертації. У першому розділі здійснено теоретико-методологічний аналіз

екологічної культури як міждисциплінарної наукової категорії. Досліджено генезис та еволюцію поняття в межах екології, соціології, психології, педагогіки, філософії та культурології. У другому розділі проаналізовано фактори, механізми та суб'єкти формування екологічної культури. Особливу увагу у дисертації приділено ролі екологічної освіти як одного з базових механізмів формування екологічної свідомості та довгострокових моделей поведінки. У третьому розділі представлено результати емпіричного дослідження рівня екологічної культури населення. Важливим науковим результатом дисертації є розроблення та апробація Інтегрального індексу екологічної культури (ІІЕК), який виступає інструментом комплексного оцінювання рівня екологічної культури населення. У четвертому розділі обґрунтовано концепцію «культурного підходу» до формування екологічної культури як інтегративної теоретико-прикладної моделі. У дисертації доведено, що ефективність екологічної політики безпосередньо залежить від рівня координації та взаємодії між зазначеними суб'єктами.

2. The methodological basis of the research includes a combination of interdisciplinary scientific approaches, in particular systemic, socio-cultural, institutional, behavioral, comparative, and statistical approaches. General scientific and special research methods were applied, including analysis and synthesis, induction and deduction, comparative analysis, sociological survey methods, statistical processing of empirical data, correlation analysis, and methods of integral assessment. The research methodology made it possible to comprehensively examine environmental culture as a multidimensional social phenomenon that combines cognitive, behavioral, emotional, ethical, and value-based components. The introduction substantiates the relevance of the topic, determines the degree of scientific elaboration of the problem, formulates the aim and objectives of the study, identifies the object and subject of the research, reveals the scientific novelty and practical significance of the obtained results, and outlines the methodological framework and empirical basis of the dissertation. Chapter 1 provides a theoretical and methodological analysis of environmental culture as an interdisciplinary scientific category. Chapter 2 analyzes the factors, mechanisms, and actors involved in the formation of environmental culture. Special attention in the dissertation is devoted to the role of environmental education as one of the fundamental mechanisms for shaping ecological consciousness and long-term behavioral patterns. Chapter 3 presents the results of an empirical study of the level of environmental culture among the population. An important scientific result of the dissertation is the development and approbation of the Integral Environmental Culture Index (IECI), which serves as a tool for the comprehensive assessment of environmental culture levels. Chapter 4 substantiates the concept of the "cultural approach" to environmental culture formation as an integrative theoretical and applied framework. The dissertation argues that the effectiveness of environmental policy directly depends on the level of coordination and interaction among these actors.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Тихомирова Т. С., Новожилова Т. Б., Місик Я. Т., Крючкова В. В., Чікірякін К. В. Створення локального бренду як елемент сталого управління природоохоронними територіями. Екологічні науки. 2025. № 2 (59). С. 355–359.
- 2. Самойленко Н. М., Новожилова Т. Б., Шестопалов О. В., Чікірякін К. В., Титаренко А. І. Підвищення якості підготовки екологів у питаннях управління у природоохоронній діяльності та екологічної безпеки. Екологічні науки. 2025. № 4 (61). С. 216–220.

- 3. Чікірякін К. В., Шестопалов О. В. Науково-методичне обґрунтування індексу екологічної культури як інтегрального показника сталого розвитку суспільства. Український журнал природничих наук. 2025. № 14. С. 374–382.
- 4. Тихомирова Т. С., Крючкова В. В., Чікірякін К. В. Грантові проєкти для підтримки апсайклінг-підприємництва та розвитку екологічної культури в Україні як інструмент зменшення текстильних відходів. Науковий вісник Вінницької академії безперервної освіти. Серія: Екологія. Публічне управління та адміністрування: зб. наук. пр. Вінниця : Видавничий дім «Гельветика», 2025. Вип. 1. С. 53–61.
- 5. Чікірякін К.В., Шестопалов О.В. Підходи до кількісного оцінювання рівня екологічної культури: формування інтегрального індексу. Таврійський науковий вісник. Серія: Сільськогосподарські науки. 2025. №146. С. 281 – 285.
- 6. Тихомирова Т. С., Крючкова В.В., Чікірякін К.В. Грантові проєкти для підтримки апсайклінг-підприємництва та розвитку екологічної культури в Україні як інструмент зменшення текстильних відходів. Науковий вісник Вінницької академії безперервної освіти. Серія: Екологія. Публічне управління та адміністрування. 2025. Вип. 1. С. 119–129.
- 7. Крючкова В. В., Тихомирова Т. С., Чікірякін К. В. Сталий підхід до управління текстильними відходами: досвід Чехії та перспективи його використання в Україні. Екологічні науки. 2024. № 5 (56). С. 203-210.
- 8. Чікірякін К. В. Шестопалов О. В. Роль екологічної культури в розвитку суспільства. Вісник КрНУ імені Михайла Остроградського. 2024. №4. С. 52-58.
- 9. Чікірякін К.В., Баранова А.О., Шестопалов О.В. Аналіз проблеми формування екологічної культури в системі екологічної освіти. Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров’я: тези доповідей 31-ї Міжнародної науково-практичної конференції MicroCAD-2023, 17–20 травня 2023 р. Харків: НТУ «ХПІ», 2023. С. 384.
- 10. Шестопалов О.В. Популяризація екологічної освіти. Шлях до сталого розвитку. Шестопалов О.В., Крючкова В.В., Чікірякін К.В., Тумановська К.В. Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров’я : тези доп. 32-ї міжнар. наук.-практ. конф. MicroCAD–2024, 22–25 травня 2024 р. Харків: НТУ «ХПІ», 2024. С.399
- 11. Сакун А. О., Пітак Р. О., Чікірякін К. В. Оцінка екологічних збитків завданих лісовому фонду України під час війни. Сталий розвиток: захист навколишнього середовища. Енергоощадність. Збалансоване природокористування: зб. матеріалів 8-го Міжнар. молодіжного конгресу, 16-18 жовтня 2024 р. м. Львів : ГО "МНГ", 2024. С.25
- 12. Чікірякін К.В., Шестопалов О.В. Місце екологічної культури в соціально-економічній трансформації людства. Integration of Education, Science and Business in Modern Environment: Summer Debates: Proceedings of the 6th International Scientific and Practical Internet Conference, August 1-2, Dnipro. 2024. с. 308
- 13. Тихомирова Т. С., Шестопалов А. В., Босюк А. С., Крючкова В. В., Чікірякін К. В. Творчі конкурси екологічного спрямування як ефективний інструмент екологічної освіти та просвітництва молоді. Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я: тези доп. 33-ї Міжнар. наук.-практ. конф. MicroCAD-2025, 14–17 травня 2025 р. Харків: НТУ «ХПІ», 2025. С. 442.
- 14. Босюк А. С., Чікірякін К.В., Косенкова І.Д. Освітні інструменти для формування екологічної свідомості спортсменів в межах Цілей сталого розвитку. Актуальні проблеми формальної і неформальної освіти з моніторингу довкілля та заповідної справи: тези доп. 4-ї Міжнар. інтернет-конф. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна. 2025. С. 70-71.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шестопалов Олексій Валерійович

2. Oleksii V. Shestopalov

Кваліфікація: к. т. н., професор, 05.17.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6268-8638

Додаткова інформація: https://scholar.google.ru/citations?user=AMXH_FUAAAAJ&hl=ru; https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57163710100

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Внукова Наталія Володимирівна

2. Natalia V. Vnukova

Кваліфікація: д. т. н., професор, 21.06.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4097-864X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Код за ЄДРПОУ: 02071168

Місцезнаходження: вул. Ярослава Мудрого, Харків, Харківський р-н., 61025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Демчук Людмила Іванівна

2. Lyudmila Demchuk

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5698-7113

Додаткова інформація: https://scholar.google.com/citations?user=HSX-JmYAAAAJ

Повне найменування юридичної особи: Державний університет "Житомирська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05407870

Місцезнаходження: вул. Чуднівська, Житомир, Житомирський р-н., 10005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: 04r5xzk86

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Байрачний Володимир Борисович

2. Volodymyr B. Bairachnyi

Кваліфікація: к. т. н., доц., 05.17.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8397-3489

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?user=pG7je_QAAAAJ&hl=uk; https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56054697900

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Філенко Олеся Миколаївна

2. Olesia M. Filenko

Кваліфікація: к.т.н., доц., 05.17.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0277-6633

Додаткова інформація: https://scholar.google.ru/citations?user=lOL9vpkAAAAJ&hl=ru; https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57163432300

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Вамболь Сергій Олександрович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Вамболь Сергій Олександрович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Чікірякін Кирило Віталійович
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна

